

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

P/12/162
LPO-4101-04-04/2012

Poznań, dnia 25 lipca 2012 r.

**Pani
Barbara Słabolepsza-Rojna
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Obornikach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ (dalej „ustawa o NIK”), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła kontrolę Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach (dalej „PCPR” lub „Centrum”), w zakresie sprawowania nadzoru nad działalnością warsztatu terapii zajęciowej oraz nad prawidłowością wykorzystania przez warsztat środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (dalej „Fundusz”). Kontrolą objęto lata 2010-2012 (do 31 marca).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 4 lipca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, nadzór Centrum nad działalnością warsztatu terapii zajęciowej.

1. Na terenie powiatu obornickiego, w latach 2010-2012 (do 31 marca), funkcjonował jeden warsztat terapii zajęciowej (dalej „warsztat”), prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Chorych, Niepełnosprawnych i Ich Rodzin „Rehabilitacja” im. Karola Marcinkowskiego w Wągrowcu (dalej „Stowarzyszenie”).

2. Umowę o utworzenie i finansowanie działalności warsztatu ze środków Funduszu, powiat obornicki zawarł ze Stowarzyszeniem w dniu 18 października 2004 r. (dalej „umowa o finansowanie”). Dofinansowanie działalności warsztatu ze środków Funduszu odbywało się zgodnie z postanowieniami umowy o finansowanie (wraz z aneksami). Określające wysokość środków przewidzianych na działalność warsztatu w danym roku aneksy do ww. umowy, wprowadzone zostały w terminach określonych w § 5 ust. 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej² (dalej „rozporządzenie”).

Na dofinansowanie działalności warsztatu, PCPR przyznało, na lata 2010-2012, środki Funduszu w łącznej wysokości 1.425.620 zł (443.880 zł w 2010 r., 463.880 zł w 2011 r. i 517.860 zł w 2012 r.). Środki powiatu obornickiego przyznane Stowarzyszeniu były mniejsze od minimalnego limitu (10%) ustalonego w art. 10b ust. 2a ustawy o rehabilitacji, i wynosiły, w latach 2010-2012, odpowiednio 9,18%, 9,64% i 9,27% kosztów działalności warsztatu. Pozostała część kosztów (odpowiednio 0,82%, 0,36% i 0,73%), zgodnie z art. 10b ust. 2b ustawy o rehabilitacji oraz z postanowieniami umów o dofinansowanie kosztów działania warsztatu zawartymi

¹ Dz. U. z 2012 poz. 82 ze zm.

² Dz. U. Nr 63, poz. 587.

przez powiat obornicki ze Stowarzyszeniem (umowy z dnia: 8 marca 2010 r., 18 stycznia 2011 r. i 30 stycznia 2012 r.), była finansowana przez jednostkę prowadzącą warsztaty.

3. Liczba uczestników warsztatu, na koniec lat 2010-2011, wynosiła 30 i 35 osób i była zgodna z postanowieniami umowy o finansowanie, zawartej przez powiat obornicki ze Stowarzyszeniem. NIK zwraca uwagę, że liczba uczestników warsztatu, od dnia 1 marca 2012 r., wynosiła 34 osoby i była o jedną osobę mniejsza od przewidzianej w umowie o finansowanie. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK w Stowarzyszeniu³ (22 czerwca 2012 r.) do warsztatu nie przyjęto żadnej osoby, pomimo że na przyjęcie oczekiwało siedmiu kandydatów (stan na 25 maja 2012 r.).

Wniosek Stowarzyszenia o dofinansowanie ze środków Funduszu kosztów wynikających ze zwiększenia liczby uczestników warsztatu, PCPR rozpatrzyło w trybie określonym w § 6 rozporządzenia.

4. Centrum nie wywiązało się z wynikającego z art. 10b ust. 6a ustawy o rehabilitacji, obowiązku przeprowadzenia co najmniej raz w roku kontroli warsztatu. Kontroli takiej nie przeprowadzono w 2010 r. Z kolei kontrola przeprowadzona w warsztacie w 2011 r. nie obejmowała zgodności postanowień umowy o finansowaniu ze stanem faktycznym, co było niezgodne z § 22 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia.

Kontrolę działalności warsztatu PCPR przeprowadziło nierzetelnie. Przeprowadzona w Stowarzyszeniu kontrola NIK³, wykazała nieprawidłowości, których nie stwierdzili pracownicy Centrum. Z ustaleń kontroli NIK wynika m. in., że działająca w warsztacie rada programowa nie zajmowała stanowiska w kwestii osiągniętych przez uczestników postępów w rehabilitacji. Było to niezgodne z art. 10a ust. 5 ustawy o rehabilitacji. Z kolei oceny indywidualnych efektów rehabilitacji, dokonywano - w latach 2010-2011 - bez udziału uczestników warsztatu, co było niezgodne z § 14 ust. 2 rozporządzenia.

NIK zwraca uwagę, że prowadzące warsztat terapii zajęciowej Stowarzyszenie nie zapewniło ochrony danych osobowych uczestników warsztatu. Przetwarzanie danych osobowych uczestników przez kadre warsztatu, w tym informacji o stanie zdrowia, odbywało się wbrew postanowieniom art. 27 i 37 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych⁴. Na zagadnienia dotyczące ochrony danych osobowych Centrum nie zwróciło uwagi podczas kontroli działalności warsztatu. Dane o stanie zdrowia są danymi osobowymi szczególnie chronionymi, a nadzór PCPR nad działalnością warsztatu, sprawowany m. in. poprzez kontrolę, powinien zapobiec nieuprawnionemu ich przetwarzaniu.

Kwalifikacje zatrudnionych w warsztacie instruktorów terapii zajęciowej, nie odpowiadały wymogom umowy o finansowaniu. W myśl § 3 umowy, osoby te powinny posiadać kwalifikacje wymagane dla pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego⁵. Wszyscy zatrudnieni w warsztacie instruktorzy posiadali wprawdzie przynajmniej wykształcenie średnie, jednak żaden nie ukończył wymaganej policealnej szkoły o specjalności terapeuty zajęciowego. PCPR nie kwestionowało takiego stanu, pomimo że prawidłowość kwalifikacji kadry warsztatu była przedmiotem kontroli przeprowadzonej przez Centrum.

5. PCPR, realizując dyspozycję § 21 ust. 3 rozporządzenia, dokonywało - w każdym z lat 2010-2011 - oceny działalności warsztatu. Ocen tych dokonano jednak na podstawie niekompletnych sprawozdań z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych przez Stowarzyszenie. Składane przez Stowarzyszenie sprawozdania nie zawierały informacji o liczbie uczestników, którzy poczynili postępy w zakresie zaradności osobistej i samodzielności, rehabilitacji społecznej i zawodowej, wraz z opisem tych postępów (§ 21 ust. 2 pkt 2 lit. „e” rozporządzenia). PCPR nie podjęło żadnych działań w celu pozyskania kompletnych sprawozdań z działalności warsztatu.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań zapewniających należyty nadzór nad działalnością warsztatu terapii zajęciowej, w tym kontroli w zakresie działalności rady programowej, rzetelności składanych przez jednostki prowadzące sprawozdań oraz ochrony danych osobowych uczestników warsztatów.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia

³ Kontrolę działalności warsztatu terapii zajęciowej prowadzonego przez Stowarzyszenie, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w okresie od 5 kwietnia 2012 r. do 22 czerwca 2012 r.

⁴ Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.

⁵ Wymagania te zostały określone w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 ze zm.).

pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.